

Individuálna výročná správa

Obce Koláre

za rok 2019

.....

starosta obce

OBSAH

1. Úvodné slovo starostu obce
2. Identifikačné údaje obce
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov
4. Poslanie, vízie, ciele
5. Základná charakteristika obce
 - 5.1. Geografické údaje
 - 5.2. Demografické údaje
 - 5.3. Symboly obce
 - 5.4. Logo obce
 - 5.5. História obce
 - 5.6. Pamiatky
 - 5.7. Významné osobnosti obce
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)
 - 6.1. Výchova a vzdelávanie
 - 6.2. Zdravotníctvo
 - 6.3. Sociálne zabezpečenie
 - 6.4. Kultúra
 - 6.5. Hospodárstvo
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva
 - 7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2019
 - 7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2019
 - 7.3. Rozpočet na roky 2019 – 2021
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva
 - 8.1. Majetok
 - 8.2. Zdroje krytia
 - 8.3. Pohľadávky
 - 8.4. Záväzky
9. Hospodársky výsledok za rok 2019 - vývoj nákladov a výnosov
10. Ostatné dôležité informácie
 - 10.1. Prijaté granty a transfery
 - 10.2. Poskytnuté dotácie
 - 10.3. Významné investičné akcie v roku 2019
 - 10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti
 - 10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia
 - 10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

1. Úvodné slovo starostu obce

Samospráva a samotný výkon vo funkcii starostu obce má základný cieľ: službu občanom. Práca vo vedení obce nemá merateľné kritérium, je to len spokojnosť obyvateľov. Výročná správa Obce Koláre za rok 2019, ktorú Vám predkladám, poskytuje pohľad na dosiahnuté činnosti a výsledky obce. Záverečná správa hodnotí ekonomickú a bežnú činnosť obce.

Posúdiť kvalitu odvedenej práce však môžu najlepšie iba občania. Touto cestou chcem sa poďakovať všetkým občanom, ktorí svojou ochotou, obetavosťou a množstvom práce dennodenne tvoria túto dedinu. Stále nás čaká veľa práce. Verím a spolieham sa na aktívnu podporu a spoluprácu od všetkých občanov, podnikateľov, aby sme dosiahli čo najlepšie výsledky v skvalitňovaní podmienok života pre našich občanov a pre občanov, ktorí tu nájdu kvalitné podmienky pre bývanie.

Veľká vďaka patrí všetkým občanom, poslancom obecného zastupiteľstva, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pricinili k napredovaniu a zveľadovaniu našej obce.

2. Identifikačné údaje obce

Názov:	Obec Koláre
Sídlo:	991 09 Koláre 19
IČO:	00647390
Štatutárny orgán obce:	Renáta Poboriová
Telefón:	047/4894266; 0918 702 142
E-mail:	kolare@mail.t-com.sk
Webová stránka:	www.kolare.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Obecné zastupiteľstvo obce Koláre je zastupiteľský zbor zložený z 5 poslancov zvolených v priamych voľbách na obdobie 4 rokov. V roku 2018 sa konali voľby do samosprávy obcí dňa 10.11.2018. Nový zastupiteľský zbor a starostka obce zložili sľub dňa 07.12.2018.

Starosta obce: Renáta Poboriová

Zástupca starostu obce: Ing. Tibor Čáky

Hlavný kontrolór obce: Judita Vargová

Obecné zastupiteľstvo: Ing. Tibor Čáky, Koláre 89
Csaba Ivanics, Koláre 107
Dominik Kopčáni, Koláre 34
Irena Oremová, Koláre 39
Vojtech Pobori, Koláre 5

Komisie:

Komisia ochrany verejného poriadku: predseda: Vojtech Pobori
člen: Gabriel Čáky
člen: Gabriel Keresteš

Komisia ochrany životného

prostredia odpadové hospodárstvo: predseda: Irena Oremová
člen: Jozef Márton
člen: Marianna Jablonská

Komisia kultúry,

športu a práce s mládežou: predseda: Dominik Kopčáni
člen: Gabriel Kopčáni
člen: Ondrej Molnár

Obecný úrad: Účtovníčka: Alžbeta Grešinová

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a zo zdrojov od ostatných subjektov. Na plnenie svojich úloh môže použiť návratné zdroje financovania, mimorozpočtové zdroje.

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Nepripustné je darovanie nehnuteľného majetku obce. Majetok obce možno použiť na verejné účely, na podnikateľskú činnosť na výkon samosprávy obce. Zásady hospodárenia obce určuje obecné zastupiteľstvo.

Podiely na daniach v správe štátu upravuje zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy zabezpečujú prostredníctvom správcu kapitoly štátneho rozpočtu, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí výkon štátnej správy, ktorý sa preniesol na obec. Ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa zabezpečuje prostredníctvom Ministerstva financií SR alebo správcu rozpočtovej kapitoly SR, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí činnosť, ktorá sa má financovať.

Obec, ako subjekt verejnej správy zadaný v § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, je právnickou osobou zapísanou v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike. Všeobecnou legislatívnou normou upravujúcou účtovníctvo vrátane účtovnej závierky rozpočtových organizácií a obcí je zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

V zmysle tohto zákona účtujú obce v sústave podvojného účtovníctva. Obec ako samostatný územný samosprávny celok sa riadi zákonom č. 369/1991 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou Slovenskej republiky. Základnými dokumentmi

strategického plánovania Obce Koláre, je Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce Koláre ako strednodobý strategický dokument, ktorý určuje smerovanie samosprávy.

Vízie obce:

- Formovať obec ako vidiecke centrum, ktoré využíva svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života občanov obce.
- Uplatňovať otvorenosť, individuálny a profesionálny prístup voči občanom, dodávateľom a ostatným subjektom.
- Individuálnym prístupom starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva zvyšovať záujem a zapojenie občanov do riešenia vecí verejných.
- Vytvoriť v obci podmienky pre podnikateľskú činnosť a živnosti občanov obce.
- Posilniť služby, podporiť rozvoj hospodárskeho života, poľnohospodárskej výroby.

Ciele obce:

Cieľom obce je budovať infraštruktúru v obci tak, aby plnila úlohu pre sídelnú, ekonomickú, kultúrnu a podnikateľskú činnosť v obci. Pre dosiahnutie cieľov a plnenie poslania uplatňuje obec Koláre nasledovné zásady:

- Plnenie právnych a ostatných požiadaviek
- Zvyšovanie kvality služieb poskytovaných obyvateľom
- Zameranie sa na prevenciu ochrany životného prostredia a zvyšovanie environmentálneho povedomia a kvality života
- Rozšírenie ÚP obce za účelom ďalšej výstavby

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce :

Obec sa nachádza na juhu stredného Slovenska. Leží v Ipeľskej kotline na pravom brehu Ipľa. Odlesnený rovinný chotár na mokrej zaplavovanej nive a terasách Ipľa a potoka Studienky tvoria mladotretihorné uloženiny. Má nivné, lužné a hnedozemné pôdy

Susedné mestá a obce : Veľká Čalomija, Malá Čalomija, Chrastince, Slovenské Ďarmoty,
Balašské Ďarmoty

Celková rozloha obce : 531 ha

Nadmorská výška : 145 m. n. m.

5.2. Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2019 : 250

Z toho počet cudzincov prihlásených na trvalý pobyt v obci: 26

Národnostná štruktúra : slovenská národnosť, maďarská národnosť

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : katolícke a evanjelické

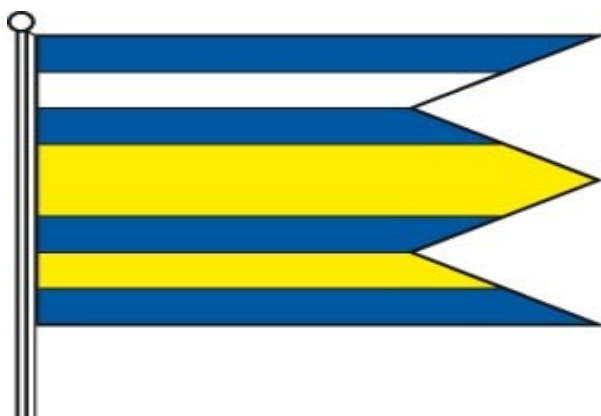
5.3. Symboly obce

Erb obce :

Erb obce tvorí v modrom štíte zlaté, striebrom okované koleso sprevádzané v horných rohoch štítu nebeskými telesami – v pravom strieborným položeným polmesiacom a vľavo zlatou hviezdou.

Vlajka obce :

Vlajku obce Koláre tvorí sedem pozdĺžnych pruhov vo farbách modrej (1/8), bielej (1/8), žltej (2/8), modrej (1/8), žltej (1/8) a modrej (1/8). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce :

Pečať obce Koláre je okrúhla uprostred s obecným symbolom a kruhopolisom OBEC KOLÁRE.

5.4. Logo obce

Logo obce predstavuje erb obce uvedený v bode 5.3.

5.5. História obce

Názov obce je pravdepodobne odvodený od mena turkického kmeňa Kabarov, ktorý mal v maďarskom vojsku za úlohu stráženie hraničných zásekov, z ktorých jeden je doložený aj v mene susedného zaniknutého sídla Kowarzeg. Niektoré pramene uvádzajú aj možnosť, že názov je slovenského pôvodu a je odvodené od slova *kováč* (kováč). Na území dnešnej obce Koláre bolo osídlenie v neolite – bolo tu sídlisko lengyelskej kultúry, aj slovanské sídlisko z doby veľkomoravskej. Po prvýkrát sa nepriamo spomína už v r. 1247, kedy opísaný chotár sídla Ďarmoty siahla až na hranice majetkov komesov Poznana a Nicolaa. Títo sa spomínajú v r. 1257 ako synovia Nicolaa *de Kuar* a vlastníci časti Príbeliec, ktoré tu darovali svojmu príbuznému. Rod *de Kuar* bol jednou vetvou Hunt-Poznanovcov, starého rodu slovenského pôvodu, ktorý získal obrovské majetky na území pôvodného Nitrianskeho kniežatstva ešte za Štefana I. Dá sa predpokladať, že k nim patrili aj Koláre a Čalomija, ktoré boli dlhodobým sídlom a nedeliteľnou dŕžavou tejto vetvy, z ktorej neskôr vzišli šľachtické rody Kolárskych a Čalomijských. Nicolaus sa v r. 1292-96 spomína pri spore o hranice majetku Kowarzeg, ktorý sa v susedstve Kolár uvádza pri metácii z r. 1298. V r. 1299 si všetky majetky Nicolaa rozdelili jeho štyria synovia a jedna dcéra s manželom. Títo synovia si v r. 1302 majetky prerozdělili, a v r. 1303⁷ sa museli podeliť ešte aj s dedičmi svojho strýka Poznana. Už v tejto dobe na Ipli pri Kolároch stál **mlyn**, ktorý je vôbec najstarším doloženým v regióne, a ktorý v r. 1306 získali Nicolaovi potomkovia. Poznanova dcéra Kethe sa vydala do rodu šľachty z Plášťoviec (okr. LV), a ako veno získala časť Selian, ktorá sa v jej vlastníctve spomína v r. 1309 a 1326. V r. 1328 sa Nicolaov syn Ladislaus uvádza ako sused pri spore o zaniknutú dedinu Inanch; v tomže roku spolu s bratom vymenili svoj podiel v Príbelciach za majetky v zaniknutom sídle *Zanthleurench* v maď. časti Novohradu.

V r. 1332 sa obaja bratia spomínajú vo funkcii slúžnych Hontianskeho komitátu. Potomkovia Poznana a Nicolaa sa v týchto dobách ešte striedavo spomínajú s oboma prídomkami (Kolársky i Čalomijský), čo svedčí o blízkej prepojenosti oboch sídiel. Až zhruba od polovice 14. storočia sa ako šľachta z Kolár formuje vetva, vychádzajúca od Poznana. Na vtedajšie pomery šlo rozhodne o súdržnú rodinu, pretože spory v rámci blízkeho príbuzenstva sa prakticky neuvádzajú. Aj to je jeden z dôvodov, prečo sa samotné sídlo Koláre v listinách spomína len zriedka – dedilo sa v priamej línii po meči, a vždy ako celok, takže nedochádzalo k drobeniu tunajších majetkov. Spory Kolárskych sa vždy týkali len majetkov viac či menej vzdialených, ktorých táto rodina mala pomerne veľa – okrem najstarších donácií na Koláre, Čalomiju, Sel'any, Opatovce a dve zaniknuté dediny *Zanthleurench* a *Felzerfalu* rod postupne získaval a predával aj majetky v Plášťovciach, Semerovciach, Szadiciach, Krškanoch (všetky okr. LV), v našom regióne v Trebušovciach a Kiarove, v Mohore v Novohrade, ale aj vo vzdialených stoliciach Zvolenskej, Peštianskej, Hevešskej, Békešskej a Biharskej. Predstavitelia rodu Kolárskych sa v listinách zo 14. storočia objavujú veľmi často v rôznych nižších funkciách. Najvýznamnejším predstaviteľom rodu a pravdepodobne najdôležitejšou osobnosťou neskorého stredoveku, ktorá pochádzala z tohto regiónu, bol **Paulus**, syn Matthiasa a Poznanov pravnuke. Kedy sa narodil, nevieme – v listinách sa po prvýkrát spomína v r. 1374 pri spore o Sel'any, takže v tej dobe už musel byť dospelý. Už v tejto listine spomína s prezývkou *litteratus*, čiže vzdelanec, ktorá dávala zväčša šľachticom s univerzitným vzdelaním. Je zrejmé, že Paulus mal vzdelanie právnické, a podľa toho sa odvíjala aj jeho kariéra – najskôr zastupoval vlastnú rodinu, v r. 1388-91 bol právnym zástupcom zemanov z rodu *de Chytar* (Csitár v maď. Novohrade), ale už v r. 1392 sa spomína ako hlavný notár

(*prothonotarius*) dvorského sudcu Emerica Bebeka. Dá sa predpokladať, že Paulus mal dobré väzby práve s rodom Bebekovcov, pretože aj jeho ďalší postup sa spája s nimi. V r. 1400 sa po prvýkrát spomína vo funkcii **hlavného notára** vtedajšieho palatína Detrica Bebeka, a toto miesto zastával aj počas úradovania najdlhšie pôsobiaceho uhorského palatína, Nicolausa *de Gara* (1402-1433), až do svojej smrti okolo r. 1430. Ako hlavný notár palatína bol prakticky najvyšším výkonným súdnym úradníkom v Uhorsku, a mal na starosti celý chod palatínskej kancelárie. Niekoľko listín palatínskej proveniencie bolo dokonca vydaných priamo v Kolároch, čo svedčí o tom, že palatín bol častým hosťom v kúrii rodu Kolárskych. Ako sme už spomenuli, správy o Kolároch ako sídle sú sporé. V r. 1400 sa spomína pri spore o hranice Ďarmôt, avšak ide len o citáciu starej listiny z r. 1247. Zaujímavejšou je listina z r. 1410, ktorá opäť spomína mlyn v Kolároch, podľa správy až **štworkolesový**, ktorého prevádzka bola ale obmedzovaná postavením nového mlyna v osade *Riba* na opačnej strane Ipl'a, čo sa stalo predmetom sporu. Takisto zaujímavým je dokument z r. 1411, podľa ktorého bola na nejakých kolárskych poddaných, uväznených vo Vacove, uvalená kaucia 120 forintov, ktorú mal zaplatiť ich zemepán, inak by mu mohol byť zabratý majetok v Kolároch v tejto hodnote. V r. 1413 sa sídlo spomína pri spore o susedný Kowarzeg. Pre históriu obce je dôležitý záznam z r. 1425, podľa ktorého daroval vyššie spomenutý Paulus veľkú časť svojho majetku na založenie **kaplnky** či kostola sv. Mikuláša v Kolároch, ktorý mal byť filiou staršieho čalomijského kostola, pod ktorý azda dovtedy patrili obe sídla.

Po Paulovej smrti prebrali správu majetkov jeho synovia Ladislaus a Johannes, z ktorých prvý síce mal minimálne jedného syna, ten však okolo r. 1470 asi umrel. Tým by rod Kolárskych vymrel po meči, avšak Ladislauova dcéra Anna si za manžela vzala Simona z Mohory, ktorý bol do rodiny formálne adoptovaný a prebral aj rodový prídomok. Tento pár mal dvoch synov, Paula a Ladislaua, z ktorých predovšetkým ten prvý opäť pozdvihol rodovú slávu, aj keď na pozície svojho slávnejšieho predka-menovca nedosiahol. Vrcholom jeho kariéry bola pozícia **hontianskeho vicekomesa** (vicišpána), ktorú však zastával po viac ako 10 rokov (1511-1525). Pokiaľ ide o samotné sídlo, v r. 1508 sa spomínajú mená dvoch poddaných – Michael Brohon a Benedictus Ebecky, a v r. 1526 mená ďalších troch – Petrus Bochan, Paulus Ebeczky a Gregorius Kolchar. Táto listina uvádza aj nespornú existenciu tunajšieho **kostola**. Málo písomných dokladov máme z obdobia tureckej okupácie. Z r. 1541 sa zachovalo potvrdenie donácie na majetky rodu, ktorými boli: Koláre, Opatovce, Bátorová, Seľany, Trebušovce, Szadice, Horné Semerovce a Malé Krškany v Hontianskej, Bew a Kenderes v Hevešskej, a Echeg v Békešskej stolici. Portálny súpis z r. 1549 uvádza len toľko, že majiteľmi obce boli zemaní. Podľa Ivána Nagya mali Paulus a Ladislaus dokopy 5 synov, avšak môžeme sa domnievať, že títo padli v protitureckých bojoch, pretože ako posledných žijúcich potomkov uvádza len dcéry. Rod tak niekedy v druhej polovici 16. storočia vyhynul po meči a dôležitosť dediny výrazne upadla. Majetky sa tak vrátili do rúk panovníka, ktorý ich pravdepodobne prideloval svojim verným – jediný zachovaný donačný záznam však máme až z r. 1660, kedy časť z nich, vrátane Kolár, prešla od istého Andreasa Barsona do rúk Georga Illeshazyho, trenčianskeho a liptovského župana. Korabinského lexikón uvádza existenciu viníc pri Ipli, Fenyes spomína majetky rodov Géczy, Kubinyi, Ebeczky a Dubraviczky, Borovszky ešte pridáva rody Bory, Horváth, Murányi a Prónay. Do roku 1905 tu mal majetky Leo Festetics. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a vinohradníctvom. Po vzniku 1. ČSR sa z usadlostí na maďarskej strane Ipl'a sformovala nová osada **Újková**, neskôr pričlenená k Balassagyarmatu. Počas II. svetovej vojny stratila obec svoj drevený most cez Ipeľ, postavený začiatkom 19. storočia, a tým aj významnú polohu v živote hontianskej župy.

5.6. Pamiatky

- V centre obce je postavená **kamenná zvonica** neoklasicistického tvaru, podobná tej v Sečiankach. Traduje sa, že od nej viedli tunely na hrad Modrý Kameň, ako aj na už neexistujúci hrad [Haradissa](#).
- V kostolnej záhrade je malá kaplnka Najsvätejšieho Ježišovho srdca, postavená z červených tehál rodinou Násalyovcov.

- Predchodcom dnešného kostola bola **kaplnka sv. Mikuláša**, ktorá je spomenutá v listine z r. 1425. V roku 1526 sa spomína aj tunajšia farnosť. Samotný kostol bol postavený až v r. 1899 v neobarokovom slohu, pričom na stavbu múrov sa použil aj materiál zo starej kaplnky. Ide o jednodňovú stavbu s pristavaným polkruhovým uzáverom presbytéria. Romantická strešná vežička má ihlancové zastrešenie. Hlavný oltár tvorí olejomalba sv. Mikuláša a polychrómované sochy anjelov, všetko z 19. storočia. Druhý z patrónov kostola, sv. Štefan kráľ, je zobrazený na freske na severnej stene kostola. Na bočných oltároch sú polychrómované sochy Ježišovho srdca a Lurdskej Panny Márie, obe z 20. storočia. V sakristii je pekný drevený kríž aj socha vzkrieseného Krista z 19. storočia.

Rodinný dom a pamätná tabuľa Františka Kubínyiho

5.7. Významné osobnosti obce

František Kubínyi (Kubínyi Ferenc * 1836 – 1903)

Narodil sa tu v roku 1836, zomrel vo Veľkom Krtíši v roku 1903. Bol spisovateľ, jazykovedec a historik. Študoval v Luteránskom gymnáziu v Pešti. Od roku 1853 študoval na Polytechnike v Pešti. V roku 1855 sa vrátil do Kolár prevzal a spravoval majetok po svojom nebohom otcovi. V roku 1869 vycestoval do Nemecka (Porýnie, Norimberg, Mainz) stade doviezol historické nálezy.

Zberu historických nálezov sa venoval aj doma najmä z okolia Hontu z doby kamennej, ktoré neskôr v roku 1886 vystavili v samostatnej vitríne v Budapešti. Finančná kríza v roku 1873 ho dohnala k predaju svojho majetku. Vtedy sa presťahoval do Albertfalvy, kde založil mliekareň. Pri príležitosti dražby rodinných pozemkov a rodného domu jeho sestra Kristína (Festeticská Leo grófka) získala naspäť ich kolársky majetok. Začiatkom roka 1880 sa prisťahoval naspäť do Kolár. Jeho archeologické publikácie vyšli v Archeologickej komunikácii, v historickej a archeologickej brožúry v Győri, v maďarskej brožúre Turul a Maďarské Múzeum. Jeho hrob nájdeme v evanjelickom cintoríne.

Pál Csáky (*1956)

Narodil sa 21. marca 1956. Je ženatý, má štyri dcéry. Je spisovateľ, politik a od roku 2014 poslanec Európskeho parlamentu. V rokoch 1976 – 1980 študoval na Vysokej škole chemicko-technologickej v Pardubiciach, odbor fyzikálna organická chémia, kde získal titul Ing. Po absolvovaní školy začal pracovať ako hlavný technolog vo firme

Levitex v Leviciach. V rokoch 1992 – 1998 zastával funkciu predsedu poslaneckého klubu MKDH. Od roku 1998 pôsobil ako podpredseda strany SMK. V rokoch 2002 – 2006 bol podpredsedom vlády SR pre európsku integráciu, ľudské práva a menšiny. Po voľbách v roku 2006 sa stal poslancom NR SR za SMK, ktorej sa nakoniec stal aj novým predsedom. Od roku 2014 do roku 2019 pôsobil ako poslanec Európskeho parlamentu.

Publikácie:

- 2016 – A pacsirta éneke (Spev škovránka), Vydavateľstvo AB-ART
- 2015 – Bizonytala idők (Neisté časy), Pro Futuro Hungarica
- 2014 – Ördögtác (Diablov tanec), Pro Futuro Hungarica
- 2014 – És eljött az angyal (A prišiel anjel), Vydavateľstvo AB-ART
- 2013 – Csend és lélek (Ticho a duša), Vydavateľstvo AB-ART
- 2012 – Álom a szabadságról (Sen o slobode), Vydavateľstvo Méry Rátio
- 2010 – Hullámvasút (Húsenková železnica), Vydavateľstvo Méry Rátio
- 2009 – Ruka na zmier, Lilium Aurum, Dunajská Streda
- 2008 – Harmatos reggelek álma (Sny zarosených rán), Madách-Posonium, Bratislava
- 2006 – Szabadulás a lángsírból (Únik z okňohrobu), Lilium Aurum, Dunajská Streda
- 1998 – Két világ között (Medzi dvoma svetmi), Združenie Mécs László, Bratislava
- 1994 – Magyarként Szlovákiában (Byť Maďarom na Slovensku), Pannonia, Bratislava
- 1994 – Úton (Na ceste), Madách, Bratislava
- 1993 – Csillagok a falu felett (Hviezdy nad dedinou), R-press, Levice
- 1992 – Emlékek könyve (Kniha spomienok), Madách, Bratislava

Je držiteľom viacerých cien a vyznamenaní, okrem iného Ceny Corvinus Maďarskej akadémie vied (2007) a Stredného kríža Radu Maďarskej republiky s hviezdou (2011).

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola sa v obci nenachádza. Deti základnú školu navštevujú vo Veľkej Čalomiji, v Balogu nad Ipľom a v Sklabinej .
- Materská škola sa v obci nenachádza. Deti navštevujú materskú školu v Kosihách nad Ipľom a vo Veľkej Čalomiji.

6.2. Zdravotníctvo

Obec nemá zriadený svoj zdravotný obvod. V obci sa žiadne zdravotnícke zariadenie nenachádza. Obyvatelia môžu navštevovať zdravotné stredisko vo Veľkej Čalomiji, prípadne vyššiu zdravotnú starostlivosť v okresnom meste Veľký Krtíš.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Na úseku sociálnych služieb obec zabezpečuje nevyhnutnú sociálnu starostlivosť pre svojich občanov. Obec zabezpečuje stravovanie dôchodcov.

Prostredníctvom ÚPSVaR Veľký Krtíš zabezpečuje pre nezamestnaných poberajúcich sociálne dávky, aktivačné práce a menšie obecné služby.

6.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje najmä obecný úrad. V roku 2019 bolo organizovaných niekoľko spoločenských akcií, a to Poupratujme si Koláre, Rodinný deň, Deň obce, Úcta k starším a Vianočné stretnutie.

6.5. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Súkromná predajňa potravín - Potraviny MONIKA, majiteľ Gabriel Nagy
- EXPRESSO u Mórica – pohostinstvo, majiteľ Adrián Jakuš

V obci pôsobia samostatne hospodáriaci roľníci:

- František Cseri, Valéria Nagyová, Gabriel Nagy

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Ing. Gabriel Cseri – pestovanie poľnohospodárskych plodín
- AGROGARANT s.r.o. Prevádzka Koláre
- Fyse s.r.o. Koláre – agrolaboratórne služby

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2019. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2019 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako **vyrovnaný** a kapitálový rozpočet ako **schodkový**.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2019. Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2018 uznesením č. 01/12/2018.

Rozpočet bol zmenený štyrikrát:

- prvá zmena vykonaná rozpočtovým opatrením starostu č. 1 dňa 21.03.2019
- druhá zmena schválená dňa 14.06.2019 uznesením č. 03/06/2019
- tretia zmena schválená dňa 25.09.2019 uznesením č. 01/09/2019
- štvrtá zmena schválená dňa 13.12.2019 uznesením č. 02/12/2019

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2019

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene
Príjmy celkom	75 100,00	239 421,00
z toho :		
Bežné príjmy	72 600,00	78 243,00
Kapitálové príjmy	0,00	24 300,00
Finančné príjmy	2 500,00	136 878,00

Výdavky celkom	75 100,00	239 421,00
z toho :		
Bežné výdavky	72 600,00	77 606,00
Kapitálové výdavky	2 500,00	161 815,00
Finančné výdavky	0,00	0,00
Rozpočet obce	0,00	0,00

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2019

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2019 v EUR
Bežné príjmy spolu	78 078,83
z toho : bežné príjmy obce	78 078,83
bežné príjmy RO	
Bežné výdavky spolu	76 124,22
z toho : bežné výdavky obce	76 124,22
bežné výdavky RO	
Bežný rozpočet	1 954,61
Kapitálové príjmy spolu	24 300,00
z toho : kapitálové príjmy obce	24 300,00
kapitálové príjmy RO	
Kapitálové výdavky spolu	137 715,28
z toho : kapitálové výdavky obce	137 715,28
kapitálové výdavky RO	
Kapitálový rozpočet	- 113 415,28
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	- 111 460,67
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku	- 24 100,00
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	- 135 560,67
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	136 878,00
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	
Rozdiel finančných operácií	136 878,68
PRÍJMY SPOLU	239 257,51
VÝDAVKY SPOLU	213 839,50
Hospodárenie obce	25 418,01
Vylúčenie z prebytku/ Úprava schodku	- 24 100,00
Upravené hospodárenie obce	1 318,01

- UR

Schodok rozpočtu v sume 111 460,67 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm.a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume 24 100,00 EUR, bol v rozpočtovom roku 2019 vysporiadaný:

- z rezervného fondu obce 11 345,40 EUR
- z finančných operácií 125 533,28 EUR

Schodok rozpočtu zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z.

o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **sa upravuje o – zvyšuje o :**

a/ nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **kapitálové výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 24 000,00 EUR a to:

- rekonštrukcia a stavebné úpravy budovy súp. č. 153 v sume 9 000,00 EUR
- rekonštrukcia vykurovania a obstaranie gastrozariadení v KD v sume 15000,00 EUR

b/ nevyčerpané prostriedky z kapitálového príjmu, z predaja pozemku v sume 100,00 EUR

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 1 318,01 EUR, **navrhujeme použiť na :**

- tvorbu rezervného fondu 1 318,01 EUR

Na základe uvedených skutočností je navrhnutá tvorba rezervného fondu za rok 2019 vo výške **1 318,01 EUR.**

7.3. Rozpočet na roky 2019 - 2021

	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021
Príjmy celkom	75 100,00	76 500,00	76 500,00
z toho :			
Bežné príjmy	72 600,00	76 500,00	72 500,00
Kapitálové príjmy			4 000,00
Finančné príjmy	2 500,00		

	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021
Výdavky celkom	75 100,00	76 500,00	76 500,00
z toho :			
Bežné výdavky	72 600,00	76 500,00	72 500,00
Kapitálové výdavky	2 500,00		4 000,00
Finančné výdavky			

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok

Názov	ZS k 1.1.2019 v EUR	KZ k 31.12.2019 v EUR
Majetok spolu	460 003,31	572 743,69
Neobežný majetok spolu	444 042,83	543 084,79
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok		
Dlhodobý hmotný majetok	385 052,83	481 094,79
Dlhodobý finančný majetok	58 990,00	58 990,00
Obežný majetok spolu	14 991,52	29 626,00
z toho :		
Zásoby		240,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS		

Dlhodobé pohľadávky		
Krátkodobé pohľadávky	2 778,00	3 098,03
Finančné účty	12 213,26	26 287,97
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.		
Časové rozlíšenie	968,96	32,90

Názov	ZS k 1.1.2019 v EUR	KZ k 31.12.2019 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	460 003,31	572 743,69
Vlastné imanie	155 386,39	154 218,57
z toho :		
Oceňovacie rozdiely		
Fondy		
Výsledok hospodárenia	155 386,39	154 218,57
Záväzky	8 419,33	153 674,68
z toho :		
Rezervy	600,00	
Zúčtovanie medzi subjektami VS		23 787,16
Dlhodobé záväzky	318,21	290,32
Krátkodobé záväzky	7 501,12	4 063,92
Bankové úvery a výpomoci		125 533,28
Časové rozlíšenie	296 197,59	264 850,44

8.2. Zdroje krytia

8.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2019	Zostatok k 31.12 2019
Pohľadávky do lehoty splatnosti	0,00	0,00
Pohľadávky po lehote splatnosti	2 778,26	3 098,03

8.4. Záväzky

Záväzky	Zostatok k 31.12 2019	Zostatok k 31.12 2019
Záväzky do lehoty splatnosti	7 501,12	4 063,92
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00

9. Hospodársky výsledok za 2019 - vývoj nákladov a výnosov

Hospodársky výsledok (záporný) v sume 1 167,82 EUR bude zaúčtovaný na účet

428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Výnosy

Opis /číslo účtu a názov/	Suma k 31.12.2019	Suma k 31.12.2018
a) tržby za vlastné výkony a tovar		
602 - Tržby z predaja služieb	556,38	946,00
604 - Tržby za tovar		
607 - Výnosy z nehnuteľnosti na predaj		

b) zmena stavu vnútroorganizačných zásob		
c) aktivácia		
622 - Aktivácia vnútroorganizačných služieb		
624 - Aktivácia DHM		
d) daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov		
632 - Daňové výnosy samosprávy z toho:	68 760,25	63 007,92
- podielové dane	57 784,03	52 104,85
- daň z nehnuteľností	10 563,22	10 462,07
- daň za psa	413,00	441,00
633 - Výnosy z poplatkov z toho:	3 041,73	2 849,29
- KO a DSO	2 479,00	2 466,00
e) finančné výnosy		
661 - Tržby z predaja CP		
662 - Úroky		
f) mimoriadne výnosy		
672 - Náhrady škôd		
g) výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC		
691 - Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce, VÚC		
692 - Výnosy z kapitálových transferov z rozpočtu obce, VÚC		
693 - Výnosy samosprávy z bežných transferov zo ŠR z toho:	3 020,50	629,67
- Voľby prezidenta I.,II.	1 652,48	
- Voľby do EP	839,20	
- AČ – Dobrovoľnícke služby	425,68	
694 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov zo ŠR	31 845,24	29 667,36
695 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od EÚ		
696 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od EÚ	674,88	674,88
697 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy		
698 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy z toho:		
699 - Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov z toho:		
- zinkasované príjmy RO		
h) ostatné výnosy		
641 - Tržby z predaja DNM a DHM	300,00	
Predaj pozemku	300,00	
642 - Tržby z predaja materiálu z toho:		
644 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania		
645 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania		
646 - Výnosy z odpísaných pohľadávok		

648 - Ostatné výnosy z toho:	3 100,00	1 453,34
- za nájomné z pozemkov	1 206,46	886,46
- ročné zúčtovanie ZP		566,88
- SP – poisťné zaplatené bez právneho dôvodu	1 087,02	
- národ náhrady škody voči poisťovni	807,36	
i) zúčtovanie rezerv, opravných položiek, časového rozlíšenia		
653 - Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti - audit	600,00	600,00
658 - Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti z toho:		

Náklady

Opis /číslo účtu a názov/	Suma k 31.12.2019	Suma k 31.12.2018
a) spotrebované nákupy	9 502,12	11 977,83
501 - Spotreba materiálu	3 896,61	7 554,21
502 - Spotreba energie z toho:	5 605,51	4 423,62
- elektrická energia	5 572,36	
507 - Predaná nehnuteľnosť z toho:		
b) služby	19 273,02	13 810,40
511 – Opravy a udržiavanie z toho:	1 391,36	248,79
512 – Cestovné	1 193,54	987,67
513 - Náklady na reprezentáciu	244,19	589,71
518 – Ostatné služby	16 443,93	11 354,87
c) osobné náklady	39 462,22	43 302,31
521 - Mzdové náklady	29 361,80	25 339,87
524 - Záonné sociálne náklady	9 828,00	10 182,26
525 - Ostatné sociálne náklady		227,52
527 - Záonné sociálne náklady	272,11	7 552,66
d) dane a poplatky		
532 - Daň z nehnuteľností		
538 - Ostatné dane a poplatky		
e) odpisy, rezervy a opravné položky	38 198,12	35 774,64
551 - Odpisy DNM a DHM z toho:	38 198,12	35 774,64
- odpisy z vlastných zdrojov	5 615,45	5 429,40
- odpisy z cudzích zdrojov	32 582,67	30 345,24
553 - Tvorba ostatných rezerv z toho:		600,00
- na overenie účtovnej závierky audítorom		600,00
558 - Tvorba ostatných opravných položiek		
f) finančné náklady		
561 - Predané CP a podiely		
562 - Úroky		
568 - Ostatné finančné náklady z toho:	2 510,34	2 096,02
- Poistné DHM	1 473,83	1 378,50
- Poplatky banke	1 036,51	
g) mimoriadne náklady		

572 - Škody		
h) náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov		
584 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC do RO, PO zriadených obcou alebo VÚC		
585 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC ostatným subjektom verejnej správy		
586 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC subjektov mimo verejnej správy z toho:	1 000,00	1 000,00
- bežný transfer RKFÚ oprava oplotenia kostola	1 000,00	1 000,00
587 - Náklady na ostatné		
588 - Náklady z odvodu príjmov		
589 - Náklady z budúceho odvodu		
i) ostatné náklady		
541 - ZC predaného DNM a DHM	475,20	
542 - Predaný materiál		
544 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania		
545 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania		
546 - Odpis pohľadávky		
548 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť z toho:	2 424,34	2 561,20
- členské príspevky (SOU, ZMOS, ZMOVR, RVC)	2 424,34	2 336,74
549 - Manká a škody		
j) dane z príjmov		
591 - Splatná daň z príjmov		

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2019 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantu, transferu uviesť : školsťvo, matrika, - bežné výdavky - kapitálové výdavky	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel (stĺ.3 - stĺ.4)
- 1 -	- 2 -	- 3 -	- 4 -	- 5 -
MV SR	BV - REGOB	85,14	85,14	0,00
MV SR	BV - SP Register adries	18,00	18,00	0,00
MV SR	BV – Voľby prezidenta I.,II.	1 652,48	1 652,48	0,00
MF SR	KV – Rekonštrukcia a stavebné úpravy budovy súp. č. 153	9 000,00	0,00	9 000,00
MF SR	KV – Rekonštrukcia vykurovania a obstaranie gastrozariadení v KD	15 000,00	0,00	15 000,00

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

- Rekonštrukcia a stavebné úpravy budovy súp. č. 153

- Rekonštrukcia vykurovania a obstaranie gastrozariadení v KD

10.2. Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2019 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 1/2018 o dotáciách, právnickým osobám, /fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Žiadateľ dotácie Účelové určenie dotácie : uviesť - bežné výdavky na - kapitálové výdavky na - 1 -	Suma poskytnutých finančných prostriedkov - 2 -	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov - 3 -	Rozdiel (stĺ.2 - stĺ.3) - 4 -
RKFÚ Veľká Čalomija, filiálka Koláre	1 000,00	1 000,00	0,00

K 31.12.2019 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade so VZN č.1/2018 o dotáciách.

10.3. Významné investičné akcie v roku 2019

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2019

- Prestavba kultúrneho domu
- BIO obec – kompostér do každej domácnosti

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Rekonštrukcia budovy obecného úradu
- Výstavba parkoviska pri kostole a cintoríne
- Výstavba obecného trhoviska
- Nákup mikrobusu

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie súdny spor.

Vypracoval:

Schválil:

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke